

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7Csp/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202866
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820202866.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: T. T. H.. XX. XX. XXXX, C. K. F. XXX/XX, XXX XX N. H. R., zastúpený: JUDr. Martina Fabianová, advokátka, Hencovská 2043, 093 02 Hencovce proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, v konaní o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 1.000,- eur ako primerané finančné zadostučinenie. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn.: 7Csp/141/2016 (ďalej len pôvodné konanie), v ktorom žalovaný žiadal od žalobkyne zaplatiť sumu 2059,35,- eur, bolo dňa 31. 05. 2017 rozhodnuté, tak že súd žalobu zamietol. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 12o/68/2017-93 zo dňa 18. 10. 2017. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05. 12. 2017. Súd žalobu žalovaného zamietol z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách tým, že zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená neplatne, nemala písomnú formu a postúpenie pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a. s. na žalovaného bolo neplatné. Odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu a konštatoval, že konanie žalovaného je v rozpore so zákonom. Rozpor vzhliadol v nedodržaní § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.. Podľa §3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vo vzťahu k citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň uviedol, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania,

ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov vtom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejedávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. 05. 2017, sp. zn.: 11Co/56/2016). V prejedávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 13Co/80/2016, zo dňa 20. 03. 2018). Účelom a zmyslom ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti (čo v danom prípade prvostupňový a odvolací súd konštatovali). Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 3Co/53/2016-59 zo dňa 04. 10. 2016, podľa ktorého odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50% sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne obohatiť.

2. V písomnom vyjadrení k žalobe právny zástupca žalovaného žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobkyňa sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Csp/141/2016 súd konanie žalobcu v tomto konaní žalovaného o zaplatenie sumy 2.059,35,- eur rozhodol tak, že žalobu zamietol. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/68/2017-93 zo dňa 18. 10. 2017. Súd žalobu zamietol z dôvodu, že na strane žalovaného došlo k porušeniu Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách tým, že zmluva bola uzatvorená neplatne, nemala písomnú formu a postúpenie pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a. s. na žalovaného nebolo platné v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. Žalobca nie je osobou, ktorá by úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva na súde (resp. uvedené nemožno preukázať rozsudkom OS Vranov nad Topľou), nakoľko žaloba podaná žalovaným nebola rozsudkom zamietnutá pre porušenie spotrebiteľského práva žalobcu, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného - nepreukázanie splnenia povinnosti vyžadované zákonom o bankách v § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorej následkom je neplatné zosplatenie pohľadávky a neplatné postúpenie na žalovaného. Žalovaný preto namietol nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie v konaní, nakoľko žalovaný sa nedopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobcu. Zákonodarca v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva na súde a ak takéto porušenie práva úspešne uplatní (čo sa v súdenom prípade nestalo), potom má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za takéto porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi zodpovedá. Žalobca v konaní nepreukázal, že by voči žalovanému úspešne na súde uplatnil ochranu svojho porušeného spotrebiteľského práva. Žalovaný tiež nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a s ohľadom na odôvodnenie rozsudku ani nikdy so žalobcom nebol v zmluvnom

vzťahu, ani voči nemu nevlastnil pohľadávku. Týmto subjektom je peňažný ústav poskytujúci úver - teda postupca, ktorý na žalovaného postúpil pohľadávku z úveru, čo však vyhodnotil Okresný súd Vranov nad Topľou ako neplatné postúpenie, keďže žalovaný nepreukázal, že by postupca (t. j. nie žalovaný) dodržal pri postúpení pohľadávok podmienky, vyžadované zákonom o bankách (opäť tu žalovaný zdôrazňuje, že v konaní vedenom na Okresom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Csp/141/2016 nekonštatoval porušenie týchto podmienok zo strany postupcu, ale len neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného o splnení týchto podmienok). Žalovaný tvrdí (a tvrdil to aj v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Csp/141/2016), že postupca tieto podmienky pred postúpením pohľadávky dodržal, avšak nevedel to v súdnom konaní preukázať, keďže postupca nedisponoval podkladmi preukazujúcimi skúmanie bonity žalobcu pri uzatváraní zmluvy. Žaloba bola v tomto konaní teda zamietnutá pre neunesenie dôkazného bremena, že postupca uvedené podmienky naplnil, a nie pre porušenie spotrebiteľských práv žalobcu. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný, nakoľko žalobca nepreukázal porušenie svojich spotrebiteľských práv zo strany iného subjektu a navyše žalovaný nie je osobou, ktorá by za prípadné porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedala. Žalovaný si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi pred súdom (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval postupca v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok). V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobcovi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcu, a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný nie je porušiteľom spotrebiteľských práv žalobcu, resp. neexistuje ani žiadny zákonný dôvod na to, aby zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je podľa názoru žalovaného nevyhnutné, aj v záujme eliminácie jeho možného zneužitia, sledovať jeho účel. Zákonodarca podľa názoru žalovaného uvedeným ustanovením nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol automaticky vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Uvedené by bolo absurdné a navyše celkom jednoznačne v rozpore so základným ústavným právom na súdnu ochranu. Každý si totiž môže pred súdom uplatniť svoje, hoci aj domnelé právo, pričom len súd môže posúdiť, či takéto právo existuje a je potrebné mu poskytnúť ochranu. Na druhú stranu je absurdné, ak by bol ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov sankcionovaný osobitným zadosťučinením pre protistranu. V prípade straty sporu znáša neúspešná strana trovy konania protistrany. Tým zákonodarca zabezpečuje, aby nedochádzalo k zneužívaniu súdov a šikanovaniu iných osôb neustálym uplatňovaním nedôvodných žalôb. Ak by však súdy začali vykladať ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa tak, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi pri úspešnej obrane v súdnom konaní, potom jednoznačne upierajú veriteľom (hoci aj domnelým) ich právo na súdnu ochranu a možnosť uplatnenia hoci aj domnelého práva bez rizika, že v prípade prehry v spore budú okrem trov konania protistrán znášať aj absolútne nespravodlivé finančné zadosťučinenie, hoci ich konaním nevznikla protistrane žiadna ujma a ani nedošlo k porušeniu žiadnych spotrebiteľských práv, len k realizácií ústavného práva na súdnu ochranu. Takýto súdny výklad ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je podľa názoru žalovaného v priamom rozpore s nálezom Ústavného súdu SR z 22. júna 2017, sp. zn. II. ÚS 796/2016-65. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalobca, ako úverový dlžník, si podľa vedomostí žalovaného naďalej neplní svoje zmluvné povinnosti voči postupcovi, t. j. je osobou, ktorá opakovane porušuje svoje povinnosti, na plnenie ktorých sa zmluvne zaviazal. Inicovaním tohto konania sa žalobca snaží svoje postavenie spotrebiteľa zneužiť a získať tak neoprávnene majetkový prospech. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za takéhoto skutkového stavu podľa názoru žalovaného vedie k narušeniu proporcionality a zneužitiu ochrany, ktorá sa slabšej strane poskytuje, pričom súd by uvedenému podľa názoru žalovaného nemal priznať súdnu ochranu. Žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. 07. 2015, sp. zn. 7C/101/2015, ktorý v obdobnej veci nárok na primerané finančné zadosťučinenie zamietol s odôvodnením, že priznaním takéhoto nároku spotrebiteľovi za situácie, že tento nevrátil veriteľovi ani len istinu svojho záväzku a navyše mu nebola spôsobená materiálna ujma by došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa, ktorá by sa neopierala o logickú, ani dôvodnú úvahu. Poukázal aj na neprimeranú a ničím neodôvodnenú výšku požadovaného zadosťučinenia v rozsahu 1.000,- eur. Navyše Okresný súd Prešov vyhlásil pod sp. zn. 5OdK/109/2020 na majetok žalobcu konkurz a oddžil žalobcu tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze. Za uvedeného stavu považuje iniciovanie tohto konania za zjavný úmysel postavenie spotrebiteľa zneužiť a získať tak neoprávnene majetkový prospech. Podľa názoru žalovaného, môže toto konanie žalobcu zakladať predpoklad pre uplatnenie ust. § 166f zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov - teda

zrušenie konkurzu pre nepoctivý zámer dlžníka. Zároveň poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/12/2018 z 21. 08. 2018, ktorý k obdobne uplatnenému nároku zaujal nasledovný právny názor: „Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie uviedol záver, že v tomto prípade k žiadnemu porušeniu práv žalobcov či povinnosti vo vzťahu k nim ako spotrebiteľom nedošlo, pričom súd prvej inštancie je v tomto konaní viazaný právnym posúdením pôvodného nároku tak, ako ho ustálili súdy v predchádzajúcom spore. V ňom dospeli k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z veriteľa Slovenskej sporiteľne a. s. na žalovaného pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka v náväznosti na § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý sa netýka osobitných práv spotrebiteľov, ale vzťahu medzi bankou a klientom. Nešlo teda o porušenie žiadneho osobitného právneho predpisu slúžiaceho na ochranu spotrebiteľov. Navyše mal súd prvej inštancie za to, že v tomto spore žalovanému chýba vecná pasívna legitímácia vzhľadom na to, že v zmysle § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Ako to ustálili súdy v predchádzajúcom spore, postupca t. j. Slovenská sporiteľňa a. s. porušil zákon pri postupovaní pohľadávky na žalovaného. Toto porušenie teda nespôsobil žalovaný, ale Slovenská sporiteľňa a. s. a preto žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, čo porušil iný subjekt, teda v tomto prípade postupca.... Ustanovením § 92 ods.8 ZoB sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu. Uvedené porušenie povinnosti v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia o bankách teda nie je možné posúdiť ako dostatočné splnenie povinnosti o porušení práv alebo povinnosti ustanovenej vo vzťahu k spotrebiteľovi osobitným predpisom pre uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia na základe ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2017 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. S poukazom už na vyššie uvádzané odvolací súd konštatuje, že za daného stavu nie je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné a nemožno sa preto stotožniť s názorom odvolateľov, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že došlo k porušeniu práv ustanovených za účelom ochrany žalobcov ako spotrebiteľov. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom a v dostatočnom rozsahu vysvetlil svoj záver o nesplnení podmienok pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil, vrátane osvojenia si jeho dôvodov. V zmysle uvedeného žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou, nakoľko má za to, že nie sú splnené podmienky na priznanie požadovaného primeraného finančného zadostučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný nikdy neporušil spotrebiteľské práva žalobcu, resp. v žiadnom prípade ho nemožno považovať za osobu, ktorá za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedá. Na základe uvedeného žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, písomným vyjadrením právneho zástupcu žalovaného, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu a žalovaného na pojednávaní, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 7Csp/141/2016 a zistil tento skutkový stav:

4. Právny zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní uviedla, že žiada aby súd vyhovel podanej žalobe v zmysle dôvodov uvedených v písomnom podaní žaloby. Nesúhlasila s písomným vyjadrením právneho zástupcu žalovaného s poukazom na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 13Co/80/2016 a sp. zn. 20CoCsp/41/2020. Má za to, že boli naplnené predpoklady § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko žaloba v pôvodnom konaní sp. zn. 7Csp/141/2016 bola zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Má za to, že nárok na primerané finančné zadostučinenie vzniká už tým, keď žalobca podá návrh a úspešný je žalovaný. Prvostupňový súd v rozsudku sp. zn. 7Csp/141/2016 konštatoval, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom žaloba bola zamietnutá z nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Má za to, že aj ustanovenia § 92 ods. 8 o bankách patria pod ustanovenia normy ochrany spotrebiteľských práv, pretože časť 14 predmetného zákona je označená ako ochrana klienta a bankové tajomstvo. Predmetným rozsudkom súd určil, že spotrebiteľská zmluva bola podrobená súdnej kontrole a rozhodol, že nebola platne uzavretá. Dokonca žalobkyňa preplatila úver o 900,- eur.

5. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila.

6. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní taktiež poukázal na písomné vyjadrenie k podanej žalobe. Má za to, že neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko žalovaný nikdy neporušil spotrebiteľské práva žalobcu. Žalovaného nemožno považovať za osobu, ktorá za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedá. Nebolo v konaní preukázané, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv spotrebiteľa.

7. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7Csp/141/2016 vyplýva, že v tomto konaní bol vydaný rozsudok súdom prvej inštancie dňa 31. 05. 2017, ktorý bol na odvolanie, v tomto konaní žalovaného potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 12Co/68/2017 zo dňa 18. 10. 2017. Z rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vyplýva, že v tomto pôvodnom konaní bola žaloba zamietnutá z dôvodu, že súd nemal v zmysle zákonných ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách preukázané zákonom stanovené predpoklady na platné postúpenie pohľadávky na žalovaného, v pôvodnom konaní na žalobcu, a teda, že nebola preukázaná aktívna legitímácia v pôvodnom konaní žalobcu. Žalobkyňa v tomto pôvodnom konaní kde vystupovala ako žalovaná nárok uznala, žiadala ho zaplatiť. Z odôvodnenia rozsudku sp. zn. 7Csp/141/2016, z odseku 40 vyplýva, že z karty klienta vyplýva, že v tomto konaní žalobkyňa celkovo vyčerpala sumu 2.936,33,- eur, uhradila sumu 1.968,90,- eur, a preto na úver dlží ešte sumu 967,43,- eur.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou voči žalovanému domáhala primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- eur z dôvodu, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Csp/141/2016 si úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa, kde súd rozhodol, že predmetná Zmluva o úvere, ktorá bola podkladom pre toto konanie bola uzatvorená neplatne, nemala písomnú formu a pohľadávky Slovenskej sporiteľne neboli platne postúpené na žalovaného. Mala za to, že v predmetnom konaní bolo preukázané, že predmetný úver preplatila žalovanému o 900,- eur. Keďže mala za to, že boli naplnené podmienky § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007, že si úspešne uplatnila porušenie práva, uplatnila si primerané finančné zadosťučinenie, keďže toto si môže uplatniť aj vtedy, ak jej nevznikne škoda ale hrozí jej vznik ujmy. Žalovaný uvedený nárok poprel, pretože mal za to, že neboli preukázané predpoklady § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a to, že žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie práva v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Csp/141/2016, nakoľko mal za to, že žaloba v predmetnom konaní bola zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, v tomto konaní žalovaného.

10. Uplatňovaný nárok si žalobkyňa uplatnila z titulu § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého citované ustanovenie upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho kto za toto porušenie zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto spôsobenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, stačí ak tu taká ujma hrozí. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla.

11. Logickým a gramatickým výkladom súd prvej inštancie dospel k názoru, že týmito osobitnými predpismi sú predpisy slúžiace na ochranu spotrebiteľov, ktorým je napríklad zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ale aj všeobecný právny predpis, ktorým je Občiansky zákonník, ale z neho len osobitné ustanovenia § 52 až 54, ktoré sa týkajú spotrebiteľských zmlúv, pretože tieto ustanovenia sa považujú za *lex specialis* ku všetkým ostatným právnym predpisom. Logicky spomínané porušenie práva či povinnosti musí súvisieť s normami na ochranu práv spotrebiteľov, preto je nárok zakomponovaný do zákona o ochrane spotrebiteľa. Ak by zákonodarca mienil porušenie akéhokoľvek predpisu ako zákonnú podmienku pre úspešné uplatnenie daného nároku, viedol by to v texte zákonného ustanovenia a použil by inú formuláciu (porušenia práva či povinnosti ustanovenej akýmkoľvek právnym predpisom) ale v zákone jasne vymedzil toto porušenie a nepoužil spomínanú všeobecnú formuláciu.

12. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

13. V pôvodnom konaní súd žalobu zamietol z dôvodu, že pri posúdení ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách bolo preukázané, že v tomto prípade nedošlo k porušeniu ustanovenia žiadneho osobitného právneho predpisu zameraného len na ochranu spotrebiteľa ale právneho predpisu všeobecne upravujúceho vzťah medzi bankou a klientom a v tomto prípade tak žiadnemu porušeniu práv žalobkyne či povinnosti vo vzťahu k nej zo strany žalovaného nedošlo. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už a) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej b) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve c nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je *lex specialis* k inštitútu cesie. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnaj banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu. Uvedené porušenie povinnosti v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia o bankách teda nie je možné posúdiť ako dostatočné splnenie povinnosti o porušení práv alebo povinnosti ustanovenej vo vzťahu k spotrebiteľovi osobitným predpisom pre uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na základe ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2017 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

14. Súd teda skúmal, či žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie práva v konaní vedenom na Okresnom súde pod sp. zn. 7Csp/141/2016 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 12Co/68/2017. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 7Csp/141/2016 súd zistil, že v tomto konaní bola podaná žaloba zo strany v tomto konaní žalovaného, nie zo strany žalobkyne. Teda nepodala žalobu žalobkyňa, ktorá by výslovne podanou žalobou uplatnila si porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti zo strany žalovaného. Taktiež z obsahu tohto spisu vyplýva, že žalovaná, v tomto konaní žalobkyňa, nenamietala žiadne porušenie práva spotrebiteľa alebo porušenie povinnosti dodávateľa. Z výpovede žalobkyne na pojednávaní vyplýva, že dokonca sama žalobkyňa uznala zvyšok pohľadávky a žalovanému ju chcela uhradiť, avšak súd v rámci kontroly *ex offio* žalobu zamietol, ale nie z dôvodu porušenia práv žalobkyne alebo z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného, ale z dôvodu, že nebola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu, v tomto konaní žalovaného, na podanie žaloby. V dôsledku nesplnenia hmotno-právnych podmienok na podanie žaloby bola žaloba zamietnutá. Žaloba nebola zamietnutá z dôvodu porušenia ustanovení na ochranu práv spotrebiteľov. Preto súd má za to, že zo strany žalobkyne nebola

splnená podmienka, že úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa, resp. porušenie povinnosti dodávateľa. Žaloba bola zamietnutá z dôvodu nedostatku hmotno-právnych podmienok. Keďže teda neboli splnené podmienky ustanovené v § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z., súd mal za to, že nie sú splnené predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto súd žalobu zamietol (obdobne rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/12/2018 z 21. 08. 2018).

15. Navyiac sú má zato, že v tomto spore žalovanému chýba vecná pasívna legitímácia vzhľadom na to, že v zmysle § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. V pôvodnom konaní bolo posúdené, že postupca t. j. Slovenská sporiteľňa a. s. porušila zákon pri postupovaní pohľadávky na žalovaného. Toto porušenie teda nespôsobil žalovaný, ale Slovenská sporiteľňa a. s. a preto žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, čo porušil iný subjekt, teda v tomto prípade postupca.

16. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Keďže žaloba bola zamietnutá, v tomto konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný. Súd sa zaoberal okolnosťou, či neprichádzajú do úvahy dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie úspešnému žalovanému na náhrady trov konania. Súd však zistil, že v konaní žalobkyňa bola zastúpená právnym zástupcom, ktorý má poskytovať účinnú právnu pomoc. Samotný žalovaný v písomnom vyjadrení poukazoval žalobkyni, resp. právnenému zástupcovi žalobkyne, že žaloba nie je dôvodná pre nesplnenie predpokladov uvedených v § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z., avšak napriek tomuto vyjadreniu právna zástupkyňa žalobkyne na podanej žalobe trvala. Navyiac, keďže žalobkyňa je zastúpená právnou zástupkyňou, ktorá má právnické vzdelanie, musela porozumieť obsahu rozsudku, na základe ktorého sa domáhala žalobkyňa primeraného finančného zadosťučinenia, kde v samotnom rozsudku je uvedené, že žalovaná, v tomto konaní žalobkyňa, uznala dôvodnosť zvyšku nároku a aj keď táto okolnosť nie je podstatná, podstatné je to, že z obsahu rozsudku vyplýva, že žaloba bola zamietnutá z dôvodu ex offio súdnej kontroly zo strany súdu, ktorý nemal preukázané naplnenie hmotno-právnych predpokladov na podanie žaloby, a to chýbajúcej aktívnej vecnej legitímácie, teda jednoznačne bolo preukázané, že žaloba nebola zamietnutá z dôvodu porušenia práv spotrebiteľa, ale z dôvodu nesplnenia hmotno-právnych podmienok. Z tohto dôvodu súd priznal žalovanému plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. Nárok na náhradu trov konania už bude na dohode medzi žalobkyňou a jej právnou zástupkyňou.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.